

Zienswijzennota

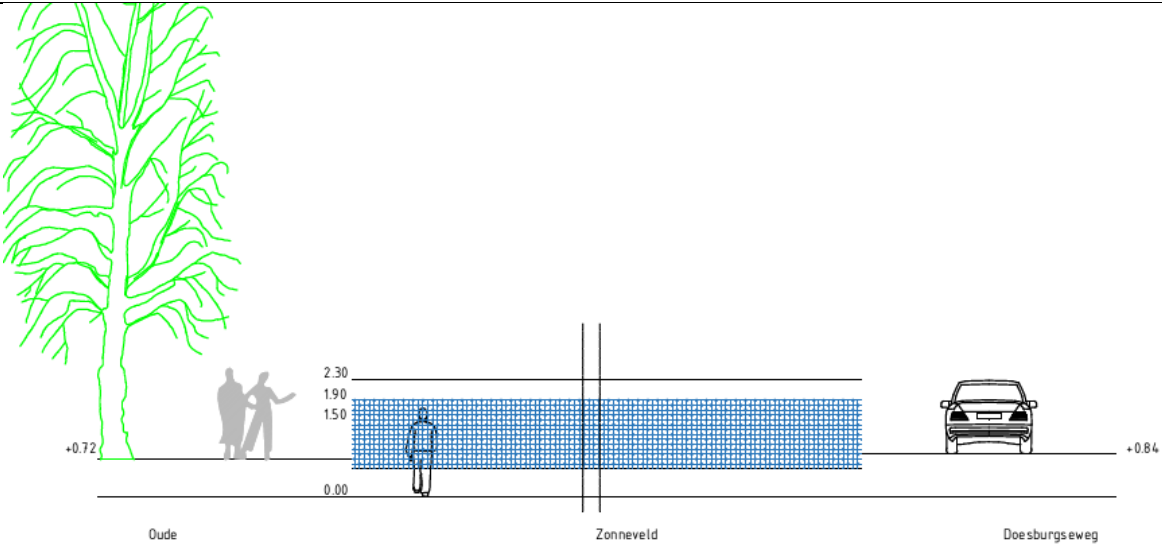
Zonnepark Oude Steeg, Zevenaar

NL.IMRO.0299.PV00ZPOUDESTEEG-VA01

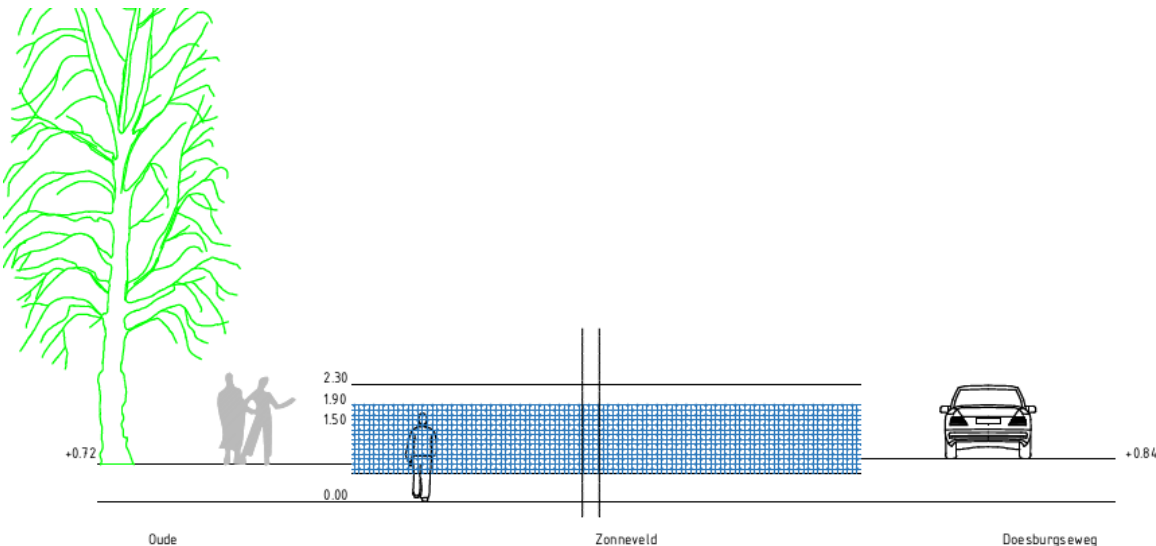

	Zienswijzennota projectomgevingsvergunning Zonnepark Oude Steeg te Zevenaar		
	Samenvatting zienswijze 1 met documentnummer 1048794	Reactie van het college	Aanpassingen plan
1.1	50% van het zonnepark in lokaal eigendom Reclamant is van mening dat de initiatiefnemer van het zonnepark aan de Oude Steeg onvoldoende doneert aan de omgeving en zich daarmee niet houdt aan de gedragscode Zon op Land en roept de gemeente op om 50% van de investeringen en opbrengsten van het zonnepark te laten inbrengen en ten gunste te laten zijn aan inwoners van de gemeente Zevenaar. De gemeente zou de initiatiefnemer verplicht moeten stellen dat 50% van het zonnepark in eigendom komt van inwoners van de gehele gemeente Zevenaar. Reclamant biedt aan om te helpen met het opzetten van een coöperatie met deelnemers uit de gemeente.	In ons Toets en afwegingskader staat ten aanzien van financiële participatie het volgende: <i>“Financiële participatie: In de praktijk blijkt dat financiële participatie in het project het draagvlak bij omwonenden vergroot. Daarnaast zorgt dit voor betrokkenheid bij de energie-transitieopgave. In het participatieplan moet een initiatiefnemer dan ook aangeven hoe hij zoekt naar een redelijke (financiële) compensatie. Dit kan bijvoorbeeld door financiële participatie mogelijk te maken en daarnaast door lokaal te investeren in de ruimtelijke kwaliteit. Opbrengsten dienen maximaal terug te vloeien naar de lokale gemeenschap in de gemeente en daarbuiten als het projectgebied ook in een andere gemeente valt. Dit houdt in dat de gemeenschap de mogelijkheid krijgt mee te investeren in het project en de omgeving profiteert van de revenuen. De initiatiefnemer stelt hiervoor een “profijtplan” op, onder andere op basis van de uitkomsten van een dialoog met de gemeenschap.</i> De initiatiefnemer heeft in haar profijtplan aangegeven dat er meerdere voorstellen zijn gedaan richting omwonenden voor financiële participatie. Geen van de omwonenden heeft aangegeven te willen investeren in het zonnepark. De initiatiefnemer heeft daarom een aantal andere mogelijkheden voor compensatie aangeboden, zoals donaties en zonnepanelen. In ons toets- en afwegingskader staat niet als voorwaarde benoemd dat 50% van het zonnepark in eigendom moet zijn van een coöperatie. Wij gaan dit ook niet verplicht stellen. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	Geen
De zienswijze wordt ongegrond verklaard.			

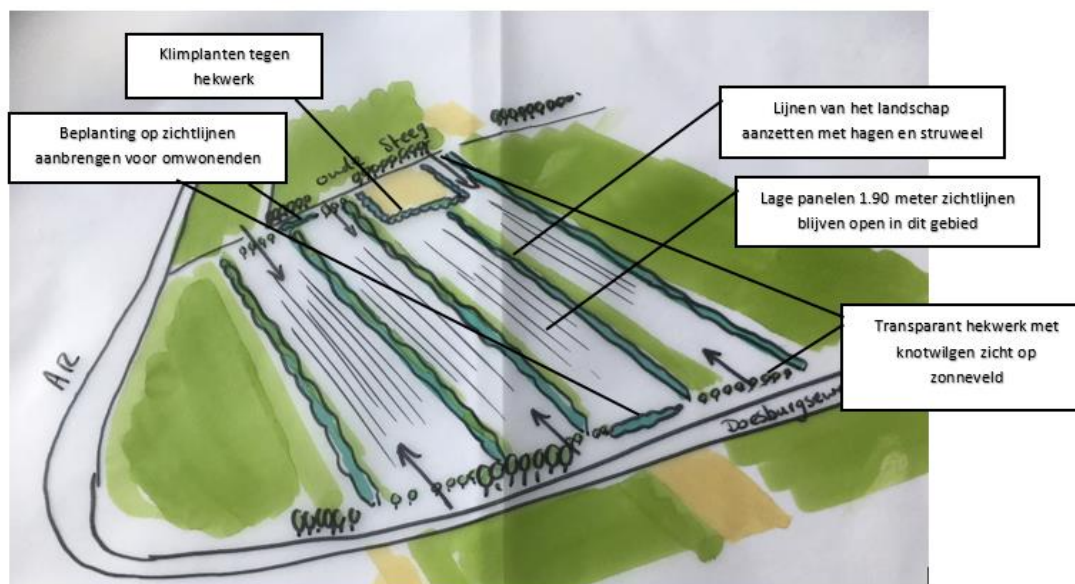
	Zienswijzennota projectomgevingsvergunning Zonnepark Oude Steeg te Zevenaar		
	Samenvatting zienswijze 2 met documentnummer 1043455	Reactie van het college	Aanpassingen plan
2.1	Waardevermindering Reclamant geeft aan dat het zonnepark leidt tot waardevermindering van hun onroerend goed.	Voor eventuele waardedaling van onroerend goed geldt een andere procedure; de planschadeprocedure. Het staat reclamant vrij een dergelijke procedure te starten zodra de omgevingsvergunning is verleend. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	Geen
2.2	Zicht Reclamant geeft aan tegen het zonnepark te zijn omdat reclamant tegenaan kijken.	De aanleg van het zonnepark brengt weliswaar met zich mee dat het uitzicht van reclamant wijzigt, maar er is geen sprake van een onaanvaardbare aantasting van het uitzicht. Omdat de omgeving hoger ligt dan het agrarisch land waar de panelen op gesitueerd zijn, is het mogelijk om zonnepanelen met een hoogte van 1.90 meter te plaatsen, zonder dat het de openheid van het gebied onaanvaardbaar aantast. De Oude Steeg en de Doesburgseweg liggen hoger dan het plangebied, respectievelijk 72 centimeter en 84 centimeter. Bijgevoegde afbeelding laat zien dat men vanaf deze wegen, nog steeds over de panelen heen kan kijken. Hierbij blijven deze belangrijke zichtlijnen in dit gebied behouden.	Geen

		 Zowel bij de keuze voor het hekwerk als bij de keuze voor de beplanting is er rekening houden met deze waardevolle zichtlijnen in het gebied. Tevens blijkt vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt dat geen recht op blijvend vrij uitzicht bestaat. Het college heeft het belang van het behoud van het uitzicht van reclamanten bij de belangenafweging betrokken. Naast dit belang spelen echter ook andere belangen zoals het realiseren van energie- en duurzaamheidsdoelstellingen. Het college vindt het belang van vrij uitzicht niet prevaleren boven andere belangen die meegewogen zijn. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	
2.3	Natuur gaat verloren Reclamant geeft aan tegen het zonnepark te zijn	Het plangebied bestaat nu uit agrarisch grasland en akkerland en heeft een 'agrarische' bestemming. Uit de twee QuickScans Flora en Fauna is gebleken dat de natuurwaarde ter plaatse niet onevenredig wordt aangetast door de realisatie van het zonnepark. In het landschappelijk	Geen

	omdat vele hectare natuur verloren gaat.	inpassingsplan worden verschillende natuurmaatregelen getroffen om de ecologie ter plaatse te versterken. Zo worden er takkenrillen geplaatst onder de panelen, wordt een zone ingezaaid ten behoeve van de akkervogels, worden steenuilenkasten geplaatst, worden zitpalen voor kerkuilen geplaatst en wordt een natuuroever gemaakt voor amfibieën. Tevens wordt er kruidenrijk grasland ingezaaid en worden insectenhotels geplaatst voor insecten. Het college is van mening dat de natuurwaarden ter plaatse niet onevenredig worden aangetast met het zonnepark. De initiatiefnemer treft voldoende maatregelen om de natuurwaarden ter plaatse te compenseren/te versterken. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	
De zienswijzen wordt ongegrond verklaard.			

	Zienswijzennota projectomgevingsvergunning Zonnepark Oude Steeg te Zevenaar		
	Samenvatting zienswijze 3 met documentnummer 1043348	Reactie van het college	Aanpassingen plan
3.1	Zonnepark tast openheid gebied aan Reclamant geeft aan dat het zonnepark in deze schaal en omvang de openheid van het gebied aantast.	Allereerst wordt opgemerkt dat dit gedeelte van het Broek niet valt onder het beschermingsregime 'Waardevol open gebied', aangewezen door de provincie Gelderland. Het aanwezige landschap kenmerkt zich echter wel door openheid en hier en daar struwelen. Omdat de omgeving hoger ligt dan het agrarisch land waar de panelen op gesitueerd zijn, is het mogelijk om zonnepanelen met een hoogte van 1.90 meter te plaatsen, zonder dat het de openheid van het gebied onaanvaardbaar aantast. De Oude Steeg en de Doesburgseweg liggen hoger dan het plangebied, respectievelijk 72 centimeter en 84 centimeter. Bijgevoegde afbeelding laat zien dat men vanaf deze wegen, nog steeds over de panelen heen kan kijken. Hierbij blijven deze belangrijke zichtlijnen in dit gebied behouden. Zowel bij de keuze voor het hekwerk als bij de keuze voor de beplanting is er rekening houden met deze waardevolle zichtlijnen in het gebied. Er wordt een transparant hekwerk geplaatst die ter	Geen

plaats van de woningen met klimbeplanting wordt begroeid. Reden daarvoor is dat omwonenden hebben aangegeven geen zicht te willen hebben op het zonnepark. Daarnaast zijn de transformatorhuisjes in lijn gebracht met de zonnepanelen en de kavellijnen, zodat de zichtlijnen hierdoor ook niet worden aangetast.

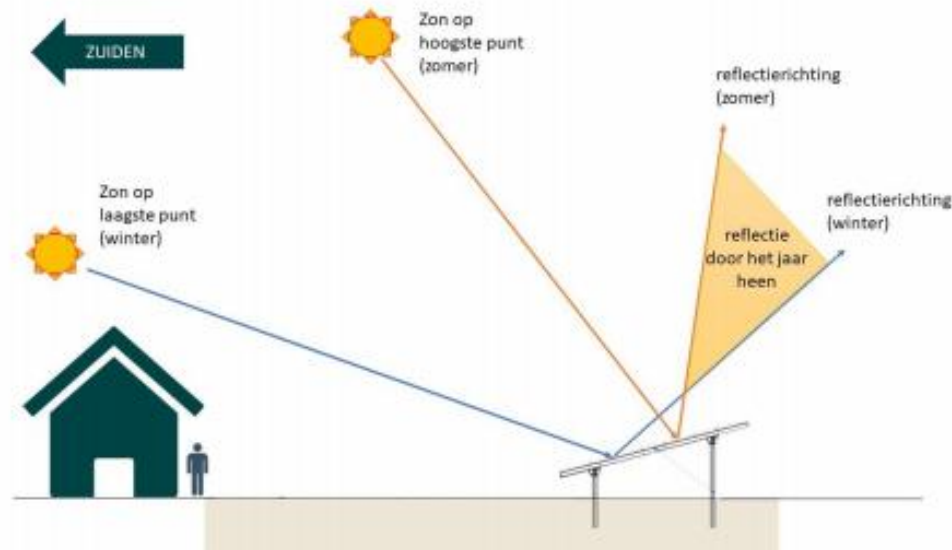

Het college is van mening dat het zonnepark de openheid van dit gebied niet onevenredig aantast omdat belangrijke zichtlijnen vanaf de Doesburgseweg en de Oude Steeg behouden blijven.

Conclusie:

De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.

3.2	Schittering Reclamant vreest schittering.	Reclamant woont ten noorden van het plangebied op ruim 1200 meter afstand. Gezien de oriëntatie van de panelen (zuidopstelling) en de afstand tot de woning is er geen sprake van hinderlijke schittering op de woning. Voorts is er sowieso geen sprake van hinderlijke schittering als gevolg van het zonnepark; ook niet op een kortere afstand dan 1200 meter van het zonnepark. Hiervoor zijn twee verklaringen: natuurkundig en technisch. Natuurkundig Als er al reflectie is, dan is deze bij een zonnepark altijd naar de hemel gericht. Dit kan met behulp van natuurkunde worden uitgelegd. Bij reflectie op gladde oppervlakken, zoals op zonnepanelen, geldt in de natuurkunde dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. Op 21 juli staat de zon op zijn hoogst en heeft dan een instralingshoek van $61,2^\circ$. De panelen worden geplaatst onder een hoek van circa 12° richting het zuiden. De hoek van inval is in de zomer dan $61,2^\circ + 12^\circ = 73,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan eveneens $73,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel (bijna recht omhoog). Op 21 december staat de zon op zijn laagst, en dan valt het licht onder een hoek van 14° op de panelen, wat een invalshoek en uitvalshoek van $14 + 12 = 16^\circ$ oplevert (schuin omhoog). Omdat de zon opkomt in het oosten, en dan via het zuiden weer ondergaat in het westen, komt het zonlicht vooral uit zuidelijke richting. Daardoor zal de reflectie dus het hele jaar door omhoog en naar het noorden zijn gericht	In de ruimtelijke onderbouwing wordt natuurkundige en de technische verklaring bij de passage over lichtreflectie opgenomen.
-----	---	---	--

Technisch

Er is met de huidige generaties zonnepanelen niet echt sprake meer van reflectie. Zonnepanelen nemen zoveel mogelijk (meer dan 95%) van het invallende zonlicht op, om dit te kunnen omzetten in energie. Weerkaatst zonlicht zou ten koste gaan van de productie en wordt dus op alle mogelijke manieren voorkomen. Hiervoor zorgt allereerst een antireflectiecoating op het bovenglas dat door middel van een chemisch proces met het glas wordt 'versmolten' en daardoor even lang meegaat als het glas zelf. Daarnaast is er een bewerking aan de binnenzijde van het bovenglas, dat een beetje hetzelfde effect oplevert als een doorkijkspiegel: het licht kan er in één richting vrij doorheen, maar als het wordt teruggekaatst (door de fotocellen) kan het er niet meer uit. Een modern zonnepaneel reflecteert dan ook nog minder dan een mat tv- of laptopscherm en verstrooit bovendien het kleine beetje weerkaatste licht, waardoor er geen schittering optreedt. Ook de frames van de panelen schitteren niet. Verder is er ook bij neerslag of condensatie geen schittering. De panelen worden al snel enigszins warm in de zon waardoor ochtenddauw geen kans krijgt, neervallend regenwater zal direct van de panelen afdruipe (zelfs bij motregen) en het eventuele restant zal bij een beetje zonneschijn al snel verdampen (bij bewolkt weer is er natuurlijk sowieso geen schittering).

		Conclusie: In de ruimtelijke onderbouwing wordt natuurkundige en de technische verklaring bij de passage over lichtreflectie opgenomen.	
3.3	Geluidsbelasting A15 en A12 Reclamant beschouwt de A15 en de A12 als een geluidsbron. In een situatie zonder zonnepark werkt de bodem absorberend voor geluid. Reclamant vreest voor een wijziging van de geluidsbelasting in de woonomgeving en vraagt om dit nader in beeld te brengen.	Omwonenden constateren dat door de aanwezigheid van het zonnepark het geluid vanwege wegverkeerslawaaï van de in omgeving gelegen wegen ter plaatse minder wordt geabsorbeerd dan wanneer zich daar zoals in de huidige situatie grasland bevindt. Als gevolg van de aanwezigheid van zonnepanelen zal inderdaad meer reflectie optreden. Naar aanleiding van deze zienswijze heeft de initiatiefnemer een akoestische motivatie laten opstellen door een deskundig bureau. Uit deze akoestische motivatie is het volgende gebleken: De wijziging van bodem van zacht (agrarijsch) naar hard (zonnepanelen) leidt tot een toename van 0.61 dB. Een dergelijke toename is voor het menselijk oor niet waarneembaar en daarmee verwaarloosbaar. Een menselijk oor kan een verschil van 1 tot 2 dB waarnemen. Dit betekent dat de realisatie van een zonnepark niet leidt tot een relevante verslechtering van het akoestisch klimaat in de omgeving. Het aspect geluid is derhalve geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling van een zonnepark. De voorgestelde inrichting voldoet tevens aan de VNG-normen voor wat betreft richtafstanden tot de dichtstbijzijnde woningen, in dit geval 30 meter. De afstand van de dichtstbijzijnde transformator/omvormerinrichting tot aan de woning van indiener bedraagt meer dan 1200 meter. Conclusie: De reactie leidt tot een wijziging van de projectomgevingsvergunning. Het briefrapport akoestische motivatie zonnepark Oude Steeg wordt aan de stukken toegevoegd die onderdeel uitmaken van de projectomgevingsvergunning.	Het briefrapport akoestische motivatie zonnepark Oude Steeg wordt aan de stukken toegevoegd die onderdeel uitmaken van de omgevingsvergunning.
3.4	Planschade Reclamant wil geïnformeerd worden over het indienen van planschade of andere vormen van compensatie.	Voor eventuele waardedaling van onroerend goed geldt een andere procedure; de planschadeprocedure. Het staat reclamant vrij een dergelijke procedure te starten zodra de omgevingsvergunning is verleend. Reclamant wordt apart bericht met nadere informatie over de planschadeprocedure. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	Geen
De zienswijzen wordt deels gegrond verklaard.			

	Zienswijzennota projectomgevingsvergunning Zonnepark Oude Steeg te Zevenaar		
	Samenvatting zienswijze 4 met documentnummer 1043973	Reactie van het college	Aanpassingen plan
4.1	Zonnepark tast het woon- en leefgenot aan Reclamanten geven aan dat zij het onacceptabel vinden dat de lusten en de lasten in de gemeente Zevenaar oneerlijk verdeeld worden gezien de Vuilstort, de hoogspanningslijn, de crematorium en de sluiting van de afrit aan de Griethse Poort. Het is genoeg geweest en er kan geen zonnepark meer bij.	Dit is ter kennisgeving aangenomen. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	Geen
4.2	Aantasting agrarisch karakter Reclamanten zijn van mening dat door de realisatie van het zonnepark het agrarisch karakter en de toekomst van het gebied wordt aangepast. In Den Haag zijn meerdere moties aangenomen die zonneparken in agrarische	De ontwikkeling betreft het tijdelijk toestaan van een zonnepark voor de maximale termijn van 25 jaar via een projectomgevingsvergunning. Hiermee is geen sprake van blijvende onttrekking van de gronden aan het oorspronkelijke (agrarische) gebruik. Na afloop van de 25-jarige instandhoudingstermijn kunnen de gronden overeenkomstig de geldende bestemming 'Agrarisch' weer in gebruik genomen worden als landbouwgrond. Conclusie: De reactie leidt niet tot wijzigingen van de projectomgevingsvergunning.	Geen

	gebieden willen voorkomen.		
4.3	Weidevogelgebied Reclamanten geven aan dat zowel de uilen- als de weidevogelverenigingen als de nestkasten werkgroep hebben aangegeven dat de stand van de vogels erg in gevaar wordt gebracht door het zonnepark. Het zonnepark tast het weidevogelgebied aan en geeft dekking aan predatoren die weidevogels als andere fauna zullen verstoren.	Er is tweemaal een QuickScan Flora en Fauna uitgevoerd door twee deskundige bureaus. Binnen het plangebied en net daarbuiten zijn tijdens veldbezoeken op basis van vegetatie analyse, zicht- en hoorwaarneming en sporenonderzoek geen beschermde planten en dieren aangetroffen. Er is geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van deze onderzoeken. Hieronder een korte samenvatting van de QuickScans ten aanzien van de uilen en weidevogels: QuickScan EcoNatura Specifiek of primair is gekeken naar de habitatgeschiktheid van het open plangebied voor akker- en weidevogels, naast mogelijke soorten vogels van het (in het gebied weinig resterende) kleinschalige cultuurlandschap (o.a. de steenuil). De akkerpercelen dienen in de zomerperiode nog enig belang voor broedende kieviten, die volgens de terreineigenaren hier met nog enkele paren jaarlijks broeden. Andere weidevogels – zoals de grutto - hebben lang geleden al verstek laten gaan of broeden tegenwoordig in dit deel van Gelderland alleen nog maar in de schaarse nattere natuurterreinen; zoals bij Netterden. Voor akkervogels als de patrijs en veldleeuwerik is het landbouwgebied te intensief gebruikt. Volgens de lokale vogelgegevens broedt er al enkele jaren achtereen een steenuil op het erf aan de Boleemweg op circa een halve kilometer van het plangebied. De 300 meter leefgebied radius vanuit de broedplaats, die volgens de STONE Steenuilenoverleg minimaal nodig voor de borging van kerngebied met nestplaats en foerageergebied, valt ruimschoots buiten het plangebied. Echter, met de aanleg van het zonnepark kan het gebied nog steeds een functie als foerageergebied vervullen voor de steenuilen als ze wat verder moeten jagen. In de schuren van het erf langs de Boleemweg werden enkele sporen gevonden van een kerkuil. Deze betreft hier sporadisch een roestplaats. Er hangt een kerkuilenkast.	In de omgevingsvergunning wordt een voorwaarde opgenomen dat de aanleg van het zonnepark buiten het broedseizoen moet gebeuren (Broedseizoen is van half maart tot half augustus).

		Op het grasland waren veel sporen van veldmuizen zien, en dit maakt de percelen momenteel aantrekkelijk voor jagende torenvalken en buizerds. Het plangebied heeft in huidige landbouwkundig intensieve staat eigenlijk weinig te bieden voor broedvogels, met uitzondering van nog enkele paren kieviten op de akkers, waarmee rekening moet worden gehouden of waarvoor broedmogelijkheid geborgd zou kunnen worden. Met gerichte inrichtingsmaatregelen wordt de broedgebiedsfunctie voor kieviten geborgd. Bijvoorbeeld met overlaat van voldoende ruimte tussen de zonnepaneelstellingen. Langs de noordelijke en oostelijke rand en noordelijke rand van het huis wordt een akkermengel gezaaid voor de akkervogels. In het plangebied komen kruidenranden van 3 tot 5 meter breed rondom alle interne zonnevelden. Dit zorgt voor dekking voor jonge kieviten; die op de kale akkers en graslanden nu tamelijk kwetsbaar zijn. Hoewel er momenteel geen steenuilen aanwezig zijn binnen het plangebied, kan het als potentieel leefgebied worden geborgd. Oorspronkelijke landschapselementen, die ook de steenuil en andere beschermde dieren bevorderen, worden hersteld. Op de perceelranden stonden vroeger knotwilgenrijen; dit als motivatie om deze in eer te herstellen waar mogelijk. Hetzelfde geldt voor kerkuilen in het gebied, die zelfs nog beter tussen en naast de zonnepanelen zouden kunnen blijven jagen met jacht op basis van het gehoor; in tegenstelling tot steenuilen die meer op zicht jagen. Er wordt in het plangebied zitpalen voor kerkuilen gerealiseerd en er worden steenuilenkasten en kerkuilenkasten geplaatst. Tenslotte zal bij de aanleg van het zonnepark rekening moeten worden gehouden met het formele vogelbroedseizoen van 15 maart -15 juli. Dit om verstoring van broedvogels te vermijden. Dit met name gericht op de kieviten die er in de lente en in de eerste helft van de zomerperiode broeden. Dit wordt als voorwaarde aan de omgevingsvergunning verbonden. Quickscan Econsultancy Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit	
--	--	---	--

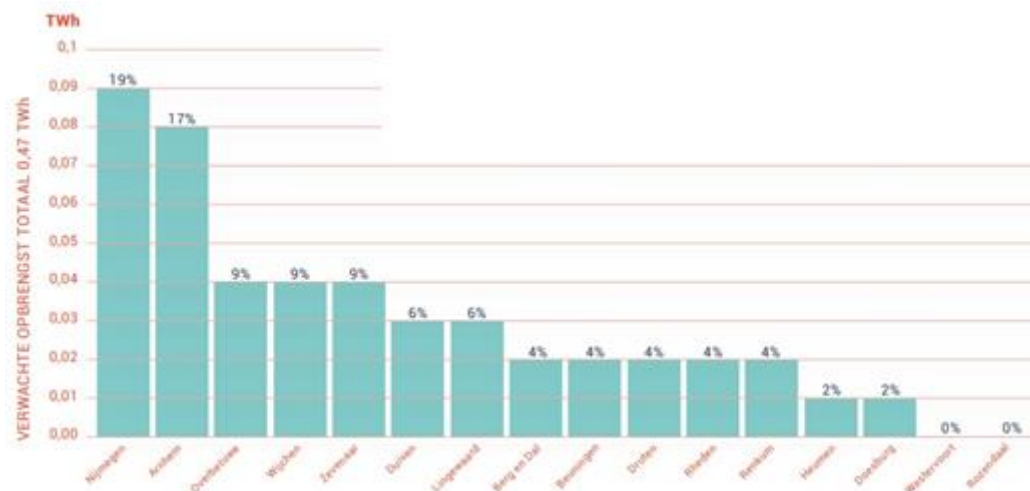
		zijn: boomvalk, buizerd, huismus, kerkuil, ooievaar, roek en steenuil. Vanwege het ontbreken van bomen en bebouwing op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten echter allemaal worden uitgesloten. De akkers en graslanden op de onderzoekslocatie bieden nestgelegenheden aan soorten als de kievit, patrijs, graspieper en veldleeuwerik. Gedurende het veldbezoek werden enkele veldleeuweriken op de onderzoekslocatie aangetroffen. De patrijs komt volgens verspreidingsgegevens van de NDFF op de onderzoekslocatie voor. De akker kan dienen als broedplek van de te verwachten vogelsoorten. Om overtreding te voorkomen dient buiten het broedseizoen van deze soorten gewerkt te worden. Globaal geldt hiervoor de periode van begin maart tot half augustus, geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval. Conclusie: De reactie leidt tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning. Er wordt een voorwaarde aan de omgevingsvergunning verbonden dat het zonnepark niet mag worden aangelegd in het broedseizoen.	
4.4	Zonneladder De zonneladder die is opgesteld door Gelderse Natuur en Milieu Federatie is door de gemeente genegeerd, terwijl dit wel is opgenomen in het coalitieakkoord van de provincie. De provincie heeft de gemeente opgeroepen om bij de locatiekeuze de zonneladder te hanteren. Dit is niet gebeurd.	De zonneladder geeft een voorkeursvolgorde waarin projecten voor zonne-energie kunnen worden toegepast. De zonneladder is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en zal doorwerken in de Regionale Energie Strategie (RES). In het uitvoeringsprogramma van de NOVI is de voorkeursvolgorde aangegeven van (1) zonnepanelen op daken en gevels, (2) onbenutte terreinen in bebouwd gebied en (3) landelijk gebied. In het landelijk gebied ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur. Natuur- en landbouwgebieden worden daarbij door het Rijk niet uitgesloten. Hieronder wordt er nader getoetst aan de uitvoeringsprogramma van de Novi: <u>Uitvoeringsagenda met zonneladder</u> Samen met de NOVI heeft het kabinet een uitvoeringsagenda gepresenteerd. Hierin is beschreven hoe het Rijk, samen met alle betrokken overheden en andere partijen, uitvoering zal geven aan de Nationale Omgevingsvisie. De doorvertaling van de NOVI naar regionale aanpakken wordt beschreven in Omgevingsagenda's en regionale verstedelijkingsstrategieën. Elke 4 jaar wordt inzichtelijk gemaakt wat de	De reactie leidt tot een aanpassing van de ruimtelijke onderbouwing. Bovenstaande passage wordt in de ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

		ontwikkelingen zijn, wat de voortgang van de uitvoering is en of aanpassingen in beleid en aanpak noodzakelijk zijn. In de uitvoeringsagenda is ook de zonneladder opgenomen. ‘Voorkeur voor grootschalige clustering van de productie van duurzame energie (door windmolens, eventueel in combinatie met zonnevelden) gaat boven spreiding’, aldus de uitvoeringsagenda. De in de uitvoeringsagenda opgenomen Zonneladder die inzet op het ‘beperken van de benutting van landbouwgrond en natuur voor de energieopwekking’ is als volgt: 1. Op daken en gevels. 2. Op onbenutte terreinen in bebouwd gebied. 3. In landelijk gebied (waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, bermen van spoor -en autowegen). 4. Op landbouw- en natuurgronden. <u>Toetsing aan de zonneladder</u> Toetsing aan voorkeur 1: zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. In het beleid van de gemeente Zevenaar heeft dit ook de voorkeur, daarnaast moedigt de gemeente inwoners en bedrijven aan om zonne-energie op hun daken te installeren. Met zonnepanelen op alle daken in Nederland komen we echter niet aan de benodigde duurzame elektriciteit. In Nederland hebben we 900 vierkante kilometer geschikt dakoppervlak. Dat staat gelijk aan 125.000 voetbalvelden. Hierop passen 270 miljoen zonnepanelen. Daarmee zouden we maar een deel van de totale elektriciteitsbehoefte in Nederland kunnen opwekken. Bovendien is het nu nog niet mogelijk om eigenaren van grote daken te verplichten om zonnepanelen te plaatsen. De gemeente Zevenaar kan niet de gehele energiebehoefte opwekken op daken en gevels of in bestaand stedelijk gebied en daarmee zijn zonneparken in het buitengebied noodzakelijk om de doelstellingen te halen. Dit komt ook naar voren in de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) – Arnhem-Nijmegen. De RES stelt het doel om 1,62 TWh te realiseren in de regio Arnhem-Nijmegen, waarbij er eerst stevig op grootschalig zon op dak (0,49 TWh) wordt ingezet. Onderstaande afbeelding uit het conceptbod van de RES laat zien hoe elke gemeente in percentages bijdraagt aan doel van zon op grote daken. In het bod van de RES worden de locaties voor zonnepanelen	
--	--	---	--

meegenomen met een aansluitwaarde van minimaal 15 kWp. Het lijkt eenvoudig om deze ambitie verder op te hogen, maar dit kent meerdere knelpunten:

- Niet alle grootschalige daken hebben een geschikte dakconstructie om deze daken volledig te benutten.
- Soms is er beperkte 'ruimte' op het energienet beschikbaar.
- Er is een afhankelijkheid van de (investerings)bereidheid van de dakeigenaren.

Daken zijn dus het fundament, echter met alleen zon op dak kan de ambitie in tijd en capaciteit niet worden gehaald en is er meer nodig. Tot 2030 is daarom de ambitie om (0,93 TWh) in de regionale zoekgebieden op te wekken. Het derde deel bestaat uit projecten buiten de regionale zoekgebieden (0,20 TWh), dit zijn vooral projecten die al zijn opgestart voor aanvang van de RES. 0,12 TWh van de 1,62 TWh is al gerealiseerd. Hoewel we inzetten op zon op dak en onbenutte gronden zullen ook landbouwgronden noodzakelijk zijn om deze doelstellingen te halen.

Afbeelding 6: Verwachte opbrengst uit zon op grote dakoppervlaktes, uitgesplitst per gemeente. Concept bod RES Regio Arnhem-Nijmegen.

		Net als in de NOVI is in het beleid van de gemeente Zevenaar geen volgtijdelijkheid opgenomen. Wel vindt de gemeente het belangrijk dat bepaalde gebieden vrij blijven van duurzame opwekkingsinitiatieven of alleen onder voorwaarden. Om die reden staat de gemeente initiatieven in het Gelders Natuur Netwerk in principe niet toe. Tevens komen niet alle locaties in het buitengebied in aanmerking, vanwege de afstand tot de netaansluiting, ruimtelijke plannen en/of de beschikbaarheid van de locatie. KS NL23 B.V. heeft hiertoe ook een analyse gemaakt van de mogelijkheden binnen de gemeente Zevenaar en is daarbij op deze locatie uitgekomen. <u>Toetsing aan trede 2, 3 en 4:</u> Vanuit de “zonneladder” uit de NOVI heeft (na zonnepanelen op daken en gevels) dan het gebruik van onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Deze gebieden zijn echter schaars en daarnaast heeft gemeente Zevenaar ook een woningbouwopgave in te vullen voor de komende jaren, waar deze ruimte voor benut kan worden. Gemeente Zevenaar maakt onderdeel uit van regio Arnhem-Nijmegen die staat voor een verstedelijkingsopgave. Onze regio moet 60.000 woningen gaan bouwen voor 2040. Zevenaar zet hierbij in op allereerst inbreiding boven uitbreiding. Dit betekent dat onbenutte gronden in het stedelijk gebied eerder aangewend zullen gaan worden ten behoeve van woningbouw. Daarmee zijn deze locaties uitgesloten voor zonneparken. Nu blijkt dat zonneparken in het landelijk gebied onvermijdelijk zijn, gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Met de landschappelijke inpassing van dit zonnepark wordt ingezet op een ruimtelijke en ecologische verbetering van de omgeving, waarbij de kenmerken en identiteit van het gebied centraal staan. Tevens wordt er een educatiepunt gerealiseerd en een recreatief fietspad aangelegd. Nu natuur- en landbouwgebieden niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur volgens de zonneladder bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren of areaal in beheer van het Rijk (zoals Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer), waaronder waar mogelijk bermen van spoor- en autowegen. Hieronder valt dit beoogd project niet. De voorkeursvolgorde uit de zonneladder houdt echter geen volgtijdelijkheid in. Dit houdt in dat er gekozen kan worden van het gelijktijdig benutten van gekozen	
--	--	--	--

		mogelijkheden. Oftewel voorkeur 3 hoeft niet te zijn 'afgerond' voordat gestart mag worden met voorkeur 4. De gemeente Zevenaar is voornemens om naast dit beoogde project ook voor een zonnepark boven zachtfruit en op een zandwinplas van het planologisch regime af te wijken. Oftewel de gemeente kijkt ook naar dit soort gronden voor de realisatie van duurzame energie, maar deze is niet voldoende om aan de beleidsdoelstellingen te voldoen. De oprichting van het zonnepark is voorzien in de stadsrand van de kern Zevenaar nabij de A12. Het gebied is het grensgebied tussen het bebouwde gebied (Stad Zevenaar) en het landelijk gebied nabij een enclave in het landschap. Dit gebied is aangewezen als voorkeursgebied in het Toets- en afwegingskader omdat tijdens de participatietraject op het Toets- en Afwegingskader naar voren kwam dat men projecten voor grootschalige duurzame energie o.a. langs de littekens in het landschap gesitueerd wil hebben. De voorkeursgebieden zijn dus weloverwogen aangewezen in het beleidskader van de gemeente Zevenaar. Het zonnepark is, in overeenstemming met het Afwegingskader zon en wind, in de zone van de A12 gesitueerd. Het belang van landbouwgrond wordt volgens het gemeentelijk Toets- en Afwegingskader daarbij niet zwaarder gewogen. Tevens draagt het initiatief bij aan de ambities van de gemeente en van de NOVI. Daarnaast wordt het beoogde zonnepark zorgvuldig landschappelijk en natuurlijk ingepast en daarom werkt de gemeente mee aan dit project. Conclusie: De reactie leidt tot een aanpassing van de ruimtelijke onderbouwing. Bovenstaande passage wordt in de ruimtelijke onderbouwing gevoegd.	
4.5	Bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar Noord Op het moment dat het bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar Noord is vastgesteld was huidig initiatief al bij de gemeente bekend. Het	Op 13 mei 2020 heeft de gemeenteraad het Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind) vastgesteld. Hierop volgend konden ontwikkelaars een conceptaanvraag indienen om mee te doen aan de zogeheten eerste faseringsronde, waarbij vier initiatieven aangemerkt zouden worden als zijnde kansrijk (twee in de zoekgebieden en twee daarbuiten). Op 27 oktober 2020 heeft het college besloten welke vier initiatieven werden aangemerkt als zijnde kansrijk en daarmee verder uitgewerkt konden gaan worden tot een definitieve aanvraag omgevingsvergunning. Op 10 juni 2020 is het bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar	Geen

	huidige bestemmingsplan stelt dat grondgebonden zonnepanelen buiten een bouwvlak niet zijn toegestaan.	Noord (2018) vastgesteld door de gemeenteraad. Derhalve kon het initiatief niet zijn meegenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar Noord (2018). Daarnaast dient de gemeente een goede ruimtelijke ordening te waarborgen, hetgeen niet betekent dat bestaande bestemmingen/functies binnen de planperiode dienen te worden gehandhaafd. Teneinde af te kunnen wijken van het bestemmingsplan, dient een uitgebreide procedure te worden gevolgd die de nodige rechtszekerheid biedt. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	
4.6	De aanvraag is in strijd met het toets- en afwegingskader Reclamanten geven aan dat de aanvraag in strijd is met het Toets- en afwegingskader voor grootschalige duurzame energie (zon en wind). Er is namelijk geen sprake van meervoudig ruimtegebruik. Daarnaast is er ook geen sprake van betrokkenheid door de omgeving, ook niet onder de buurtbewoners die zich hebben afgemeld. Tevens is geen sprake van een actief omgevingsmanagement omdat een minimaal aantal bewoners zijn	Er wordt hieronder per aspect ingegaan op de aangedragen bezwaren: Meervoudig ruimtegebruik In het Toets- en Afwegingskader staat dat bij de beoordeling van een concreet initiatief, het initiatief langs alle afwegingscriteria wordt gelegd, om te kijken hoe een initiatief scoort. Daarbij staat aangegeven op pagina 15 bij de paragraaf ‘Kanttekening/voorbehoud’ dat het afwegingskader geen afvinklijst is. Er staat aangegeven welke aspecten de gemeente belangrijk vindt, maar het betekent niet dat als er op een aspect niet gescoord wordt, het initiatief geen doorgang kan vinden. Het klopt dat er geen sprake is van meervoudig ruimtegebruik. Desondanks is het initiatief wel aangemerkt als een van de kansrijke initiatieven, omdat het initiatief op andere afwegingsaspecten hoger scoorde dan andere ingediende initiatieven binnen de voorkeursgebieden. Actief omgevingsmanagement Initiatiefnemers moeten zorgdragen dat de gemeenschap vroegtijdig en voldoende betrokken wordt bij de ontwikkeling en exploitatie van het project. De gemeenschap moet een actieve rol krijgen in het proces en daadwerkelijk invloed kunnen hebben op de vormgeving en ontwikkeling van het project. De wijze waarop de initiatiefnemer dit doet, wordt voorafgaand aan het project aan de gemeente ter goedkeuring voorgelegd. De initiatiefnemer stelt hiervoor een communicatie- en participatieplan op. Dit heeft de initiatiefnemer gedaan en deze is akkoord bevonden door de gemeente.	De reactie leidt tot een wijziging van de projectomgevingsvergunning. Er wordt een aangepast profijtplan, die onderdeel uitmaakt van de projectomgevingsvergunning bij de stukken gevoegd.

	uitgenodigd en bewoners zijn gepasseerd. Er is ook een tekortkoming in het profijtplan. Er wordt geen inzicht gegeven in de boekhouding van het project en de verdeling van baten op hoofdlijnen tussen grondeigenaren, investeerders en omgeving.	Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat de omgeving actief wordt betrokken bij de verschillende fases van het project. Hiermee wordt bedoeld dat de omgeving actief wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen van het project. Ook moet de omgeving tenminste de mogelijkheid krijgen om mee te denken over oplossingen en ideeën kunnen genereren en aandragen met betrekking tot project. De initiatiefnemer koppelt duidelijk terug wat met de inbreng van de omgeving wordt gedaan. Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd door de initiatiefnemer. Ook is de grondeigenaar bij de omwonenden geweest. De bijeenkomsten ook gecommuniceerd op de openbare webpagina van het initiatief. Ook heeft de omgeving hier een uitnodigingsbrief voor ontvangen. De gemeente is van mening dat de initiatiefnemer voldoende zorg heeft gedragen voor een actief omgevingsmanagement. Profijtplan Het college concludeert inderdaad dat er geen inzicht wordt gegeven in de boekhouding van het project en de verdeling van baten op hoofdlijnen tussen grondeigenaren, investeerders en omgeving. Inmiddels heeft de initiatiefnemer het profijtplan hierop aangepast en deze wordt bij de stukken gevoegd. Conclusie: De reactie leidt tot een wijziging van de projectomgevingsvergunning. Er wordt een aangepast profijtplan, die onderdeel uitmaakt van de projectomgevingsvergunning bij de stukken gevoegd.	
4.7	Geen fietspad Reclamanten zijn tegen het fietspad omdat het leidt tot sociale onveiligheid en verkeersonveiligheid.	Dit is ter kennisgeving aangenomen. Het fietspad is verkeerskundig getoetst en er bestaat geen aanleiding om aan te nemen dat het fietspad zou leiden tot sociale onveiligheid en verkeersonveiligheid. Deze stellingname is door indiener ook niet onderbouwd. Voorts is er sprake van een toekomstige onzekere gebeurtenis die niet objectief kan worden onderbouwd. Conclusie: De reactie leidt niet tot het wijzigen van de projectomgevingsvergunning.	Geen
De zienswijze wordt deels gegrond verklaard.			

Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen:

- Er wordt een aangepast profijtplan, die onderdeel uitmaakt van de projectomgevingsvergunning bij de stukken gevoegd. Er wordt in het aangepaste profijtplan een verdeling geven tussen de kosten en baten op hoofdlijnen.
- Aan de projectomgevingsvergunning wordt een extra voorwaarde verbonden ten aanzien van ecologie. De realisatie van het zonnepark mag niet tijdens het broedseizoen gebeuren.
- Briefrapport akoestische motivatie opnemen in de ruimtelijke onderbouwing en als onderdeel van de projectomgevingsvergunning.
- Lichtreflectieparagraaf aanpassen in de ruimtelijke onderbouwing met de passage uit de zienswijzennota.
- Passage in de ruimtelijke onderbouwing opnemen ten aanzien van de Novi en de uitvoeringsprogramma Novi.

Ambtshalve wijzigingen:

- In de QuickScan Flora en Fauna van Econatura de tekeningen en dwarsprofielen aanpassen met tekeningen en dwarsprofielen van het huidige zonnepark.
- Op Bijlage 1 van de ruimtelijke onderbouwing (technische tekening) alle natuurmaatregelen opnemen uit de landschappelijke inrichtingstekening.
- Landschappelijke inrichtingstekening als extra voorwaarde opnemen in de projectomgevingsvergunning
- In het landschappelijk inpassings- en beheerplan opnemen dat er beheert kan worden met schapen en dat het hekwerk niet volledig wordt begroeid, maar alleen ter hoogte van de woningen.
- Watervergunning als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing voegen.

